

Mottagare

Gatu- och samhällsmiljönämnden i Uppsala kommun

2024-04-19

Funktionsrätts yttrande över handlingsplan för trafikbuller (KSN-2024-00081)

Funktionsrätt är ett samarbetsorgan för ca 30 handikapp-, brukar- och patientföreningar som arbetar för att stärka rättigheterna och förbättra levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning. Det är avgörande att alla invånares hälsa och välbefinnande beaktas i planeringsprocesserna.

Världshälsoorganisationens rekommendationer och deras betydelse

Världshälsoorganisationen (WHO) har fastställt att ekvivalent ljudnivå för vägtrafik inte bör överstiga 53 dB LDEN utomhus vid en bostadsbyggnads mest exponerade fasad, vilket motsvarar ungefär 50 dB LAeq över 24 timmar. Denna gräns är satt för att skydda allmänheten från hälsoeffekter som inlärningssvårigheter hos barn och ökad risk för hjärt- och kärlsjukdomar – problem som särskilt kan påverka individer med befintliga hälsoutmaningar.

Förebyggande

En betydande brist i den aktuella handlingsplanen är avsaknaden av förebyggande åtgärder för att helt undvika konstruktion av bostäder, skolor och förskolor i områden som är utsatta för högt trafikbuller. Det är centralt att nya projekt inte initieras i miljöer där invånare utsätts för ohälsosamma bullernivåer.

Skyddsåtgärder för bostäder

Handlingsplanen saknar konkreta åtgärder för att bullerskydda bostäder där befintliga riktvärden överskrids. Det är nödvändigt att implementera omfattande bullerskyddsåtgärder för att skydda de många invånare som redan bor i bullerutsatta områden.

Åtgärder för utsatta områden

Det är oantagligt att handlingsplanen begränsar bullerskyddsåtgärder till endast ett antal skol-/förskole-/fritidsgårdar. Alla skolor där riktvärdena på 55 dBA dygnsekvivalent ljudnivå för trafik överskrids bör omfattas. En utvidgning av dessa åtgärder är nödvändig för att säkerställa en trygg och hälsosam miljö för Uppsalas barn.

Rekommendationer

För att adressera de nämnda bristerna rekommenderar Funktionsrätt följande:

- **Förebyggande planering:** Inga nya byggprojekt bör godkännas i områden där de rekommenderade bullernivåerna överskrids.
- **Utvärdering och skydd:** Omfattande utvärdering och uppgradering av bullerskyddsåtgärder i alla utsatta bostadsområden och skolor.
- **Inkluderande åtgärder:** Specifika anpassningar bör göras för att garantera att bullerreducerande insatser även gynnar personer med funktionsnedsättning genom att förbättra tillgänglighet och minska hinder.

Michael Jestin

Ombudsman, Funktionsrätt Uppsala kommun